

Slovenski vertnár

SLOVANSKA KNJIŽNICA
LJUBLJANA

D 2261

z oziram

n a

razstavo v Ljubljani

1847.

Na svitlo dala

e. k. kmetijska družba v Ljubljani.

Doklada Novic 1848. léta.

Natisnil Jožef Blaznik.

Slovenski vestnik

izdava

1919

redakcija in tiskarna

1919

Na svetu dela

in kmetijska delo v Ljubljani

izdava 1919

D 2261

7 19. VI. 1949 / 5034

Nacionalna knjižnica

Predgovor.

Ljubi prijatli! Gospod Pircov „Vertnár“ Vam je dobro znan; zlate bukvice so, ktere bi se ne smele v nobeni hiši na kmetih pogreševati. V njih dobivate podučenje, práv po domače pisano, v vsih rečeh sadjoreje — samo nekaj silno potrebniga v njih ne najdete, namreč: popisa mnogoverstnih sadnih plemén, brez kteriga sadjorejcu ni moč sadjoreje na višji stopnjo povzdigniti, vert z žlahnimi pleméni obsaditi, malopridnim pleménam pa slovó dati *).

Perva potreba je tedej, de vémo, de so žlahne in nežlahne pleména med sadjem, in de vémo in poznamo vse pleména po njih pravih imenih. Nemci imajo v ti reči veliko vednost, in nemški vertnarji na tanjko ločijo eno pléme od družiga; vsako po njegovim iménu zaznamovajo, ktero ni le v kaki vasi znano, ampak s tacimi iméni, ktere celi svét pozná. Lejte, takó se razumejo tudi daljni sadorejci med seboj, ker so iména povsod stanovitne in na tanjko zaznamovane! Če želi kak Ljubljansk zveden sadjorejec iz Tiroljskiga, iz Gradca ali Dunaja kako sadno drevesce dobiti, zapiše le imé, in ni se mu treba bati, de bi kakošno napčno pléme dobil, ker so take vertnarske imena povsod znane.

Slovenci nimamo dozdej še nič taciga stanovitniga, zakaj naši spredniki si niso nič kaj v ti reči prizadevali. Ne moremo sicer reči, de bi ne imeli slovenski kmetje v svojih vertih nič žlahnih sadnih plemén — imajo jih, tode malo — in le nekteri med njimi se bolj poganjajo za požlahnjenje sadjoreje

*) Deželske prekucije so tega krive, de Novice, primorane z družimi rečmi se pečati, niso že davnej pričijoče doklade bravcam prinesle.

in so si zacepili že marsikako žlahno drevó. Ali pravnih v sadjoreji sploh veljavnih imén še nimajo, ker imena, ktere so pri nas po kmetih navadne, so ali clo napčne, ali v posameznih krajih takó, v družih pa spet drugači znane, de je taka zmešnjava med njimi, de so pri lanjski sadni razstavi umni možje dolgo premišljevali in si glave belili, kakó bi se dala ta reč, ki je tako imenitna in potrebna, stanovitno do- gnati. — Kaj so neki na zadnje ti možje po dolgim premišlje- vanji sklenili? Enoglasno so rekli, de poprej se ne more sadjoreja na Slovenskim na višji stopnjo povzdigniti, predin ne bo edini imenik sadnih plemén po Slovenskih deželah vpeljan, in sicer tak, ki je po nemških, že po svétu znanih imenih, napravljen. Drugači ni mogoče, razumlji- vost v ti reči med Slovenci in Nemci vpeljati, ki si eden dru- zimu sadne plémena dajejo. Po ti poti pa bo Slovenec Nemca, in Nemeec Slovenca razumel — in vsih zmešnjav bo konec.

Vse nepopolne in napčne slovenske iména se morajo tedej zavoljo tega večidel zavreči in nove po nemškim imeniku vpe- ljati. Zraven njih se bojo pa navadne slovenske pristavile v rasjasnjenje noviga primka. To je za zdej edina pot, sloven- sko sadjorejo na višji stopnjo povzdigniti.

Po tih vodilih smo ravnali pri imenovanji sadnih plemén lani v Ljubljanski razstavi; takó je tudi sledeči popis naprav- ljen, pri katerim so nas nar pridniši v težavnim delu podpirali vsim Slovencam dobro znani botanikar gosp. Andrej Flajš- man, gospod pater Benvenut Krobat, zvedeni mož v sadjoreji, gosp. Dr. Strupi, pridni oskerbnik družbiniga verta, in pa gosp. Ferd. Šmidt iz Šiške, vérli ud kmetijske družbe. — Vsim tem gospodam se tukaj v imenu kmetijske družbe lepo zahvalimo, še posebej pa gosp. Flajšmanu zato, de je po dokončanim razstavnim delu sledečo osnovo jabelčnih in hruševih plemén in pa naslednji imenik v red djal. Preden ga pa začnemo, damo osnovo jabelčnih in hruševih plemén v poduk.

Vredništvo Novic.

I.

Osnova jabelčnih plemén

po popisu gosp. Dila, učeniga in po celim svetu
znaniga sadjorejca.

Jablanov sad — jabelko — vsak pozná. Kakó se pa v pleména razdelí, tega vsak sadjorejec ne razume; zato je potrebno, de se od tega ob kratkim nekoliko na znanje da. Tisti, kteri hočejo to zvediti ali znati, morajo posebno na vunanje in notranje znamenja jabelk dobro gledati.

Vunanje znamenja so: širokost in visokost sadú, njegova muha, recelj in lice; znotranje pa: mesó, okus, peškiše, predali in peške. Perviče koliko je jabelko visoko ali dolgo, široko ali vozko, ali je dišeče ali ne? — Muha je verh jabelka odperta ali zaperta, v petero zobčikov razdeljena, pri nekterih je zelena, pri nekterih pa že suha. — Recelj je dolg ali kratek, suhljat ali mesnjat. Lice je gladko ali robato, sperviga zeleno, potlej belorumeno, rudeče, pisano, rujavo, pikasto, pikčasto, mrežasto, mačeradasto, lisasto in kader pa sad dozori, postane belo — vošeno — ali zlatorumeno.

Znotranje znamenja so: jabelčno mesó je namreč: belo, rumeno, rumenkasto, rudečkasto, terdó ali mehko, kisliga ali režniga, sladkiga, sladkorniga ali grenkiga okusa. Peškiše ima po petero ali tudi le po čvetero predalov, kterih luknjice so velike ali majhne, prostonne ali vozke, v kterih se okroglaste, podolgaste, na dolgo špičaste, rujave ali rujavkaste, černe ali černkaste peške znajdejo.

Po téh znamenjih se jabelka v veliko plemén (Gattung) — pleména v 7 verst (Klasse), vsaka versta pa v rede (Ordnung) razdelé. V

I. versto se štejejo robači (Rantäpfel), to je tiste jabelka, ktere imajo robove ali grabničke okoli muhe in čez celo lice do receljna; nekteri imajo tudi rudečkasto mesó pod kožico ali lupino, in velike in prostonne peškiša. Ta versta se razdelí v tri rede. V

pervim redu so kalvilarji (Calville), kateri so podolgasti, špičasti, robati, in imajo okus rudečih jagod ali malinc, — v drugim redu so klopoteči (Schlotteräpfel), v katerih peške ropočejo, so podolgasti in imajo sladko, nekoliko režno meso; — v tretjem redu so gulderlini (Gulderling), kateri so močno štucasti, okoli muhe robati in imajo visoke peškiša. V

II. versto se štejejo rožčarji (Rosenäpfel), kateri nimajo velicih peškiš, ampak popolnoma zrašene, okoli muhe imajo tanjke robčike in prav dobro diše; nekateri imajo rudečkasto meso in rudeče žilice pod kožico, tode se dajo malo časa držati. Ta versta se razdeli v dva reda; v prvi red se verste špičaste ali podolgaste, v drugi pa okrogle ali plošnjate jabelka. V

III. versto se štejejo ramburji (Rambour oder Pfundäpfel), kateri so med vsimi plemeni nar debelejši jabelka, na eni strani so večidel višji kakor na drugi, in imajo debele robove od muhe proti receljnu in rahlo in prijetno meso. Ta versta se razdeli v dva reda; v prvi red štejemo jabelka z velicimi in širokimi peškiši, v drugi pa z vozki. V

IV. versto se štejejo rajneti ali kosmači (Reinette), h katerim tudi mošangarje, parmene in pepine verstimo. Ta versta ima nar boljši in nar žlahnejši jabelka, ki se v štiri rede razdeli. V prvi red grejo tiste jabelka, ki imajo le eno farbo, namreč: zeleno, belo ali rumeno; v drugi red se verste tiste, ki imajo rudečo farbo; v tretji pa tiste, ki imajo rujavo farbo po obliči, v četrtem red pa grejo jabelka z zlato rumenim obličjem. V

V. versto se štejejo pisanci (Streiflinge), ki imajo od muhe do receljna bléke, pike, lise in so vozko- ali pa širokorudeče pisani. Ta versta se razdeli v štiri rede. V prvem redu so plošnjati, po navadi širji kakor višji; v drugim redu so pri receljnu široki, proti muhi pa špičasti; v tretjem redu so podolgasti in na obeh plati štucasti, v četrtem redu so pa proti receljnu in muhi okrogli. V

VI. versto štejemo špičarje (Spitzäpfel); te jabelka so špičaste, bele, rumene ali rudečkaste, nikoli pa pisane, in imajo srednje peškiša. Ta versta se razdeli v dva reda. V prvi red grejo podolgastošpičasti, v drugi pa tisti, ki so pri receljnu široki, proti muhi pa špičasti. In v

VII. versto se štejejo ploščarji (Plattäpfel), ki so vselej širji kakor višji, niso pisani ampak le beli ali rudečkasti. Ta versta se v dva reda razdeli; prvega reda so zlo ploščasti, drugega pa okrogli.

II.

Osnova hruševih plemén

po popisu slavniga gosp. Dohnala.

Tisti, kateri hočejo hruške v pleména, pleména v verste (klase) in pa rede razdeliti, se morajo pri njih ravno tako vesti, kakor pri jabelkih, namreč de na vnanje in notranje znamenja pazijo. Vnanje znamenja so: širokost in visokost hruške, dolgi ali kratki, suhljati ali mesnati recelj, ali je muha vérh sadú, v manjši ali véci jamici vrašena, v štiri ali pét zobčikov razdeljena, zaperta ali odperata, ali je lice gladko, grampasto, robato, zeleno, belo, rumeno, rudeče, pisano, rujavo, pikasto, pikčasto, kader pa sad dozori, postane belo — vošeno — in zlatorumeno. Notranje znamenja so pa: belo, rumenkasto, rudečkasto, mehko, masleno, terdo ali pusto mesó, katero je ali kisliga, rëzniga, sladkiga, sladkorniga, ali pa grenkljatiga pokusa, pa le malo ali clo nič ne diši. Peškise ima petero ali pa čvetero predalov, kateri so veliki ali majhni, prostorni ali tesni, v katerih se okrogle, podolgaste nadolgo špičaste, rujave, rujavkaste, černe, černkaste peske najdejo. Po téh znamenjih se hruške v pleména, in pleména v **VI** verst, in vsaka versta v dva reda razdelé. **V**

I. versto se štejejo drobne hrušice, ki so po debelosti prve po škurševimi hrušicami (Speierlingbirn), ki že pred mescam kozoperskam dozore, so práv dobre in tudi dobro diše. V prvi red te verste grejo muškateljce, ki so bolj ali menj rudeče in po pizmu diše, imajo muškatarčni pokus, so malokdaj višji kot širji, večidel so okrogle in z odperto muho. V drugi red grejo pa belice, ki so rumenkaste, zelenorumene in rumenobehe, nikoli pa popolnoma rudeče, imajo belo sočnato mesó in posebni muškadni pokus, in so višji kot širji. **V**

II. versto se štejejo hruške, ki so sočnate in práv dobro diše, ki jih ljudjé pri mizi veliko obrajtajo, so posebniga dišavniga in cimetroviga pokusa; niso zlo debele in pred mescam kozoperskam dozore. V prvi red grejo dušečice in rudečice, ki so rudečorujavkaste in večidel rujave ali z rijo prevlečene; mesó je kerhko in zlo sočnato, večidel so sladkiga, ne preveč močniga,

ampak práv prijetniga pokusa, ki ga dušečkni pokus imenujemo, in so po velikosti širji kakor višji, torej po navadi okrogle. V drugi red se štejejo gvirčarce, ki so mnogoverstne podobe, dobro diše, so sočnate in imajo veliko pokusne dišave. Vse hruške tedej, ki poléti zorijo in nimajo lastnosti muškateljca, belic, dušečic, puternic, bergamot in pomarančnic, se v ta red štejejo. V

III. versto grejo kutnarce, ki so precej debele, dobriga sladkorniga pokusa in po začimbi diše, pa vender niso takó dišavniga pokusa, kakor poprejšnjih dveh verst, so koristne za kuho kakor tudi za mizo. V prvi red grejo kristnovke, te hruške so bolj terdiga mesá, ki se v ustah ne razstopí, so pa vender sočnate in dobriga pokusa, večidel bolj dolge kot široke, po dobroti so perve za maseljnicami. V drugi red se štejejo salnice, tudi mnogoverstnih podob, srednje debelosti, sočnate, imajo muzgosto ali salnato mesó, v dobroti so pa perve za knakarjami. V

IV. versto štejeemo nešpljarce mnogoverstnih podob in debelosti, so posebno sočnate hruške in v jeseni zorijo, in bojo, če nekoliko časa ležé, dobre za jesti. V prvi red se štejejo puternice, ki so popolnoma sočnate hruške in mehki in v ustah raztopljiviga mesá, in práv dobriga pokusa, ki se brez vsiga hrustanja v ustah raztopé, in so večidel z rujavo kožico ali z rujavimi pikami obdane; zimske so in jesenske. V drugi red se razdelé maselnice in sladkornice, ki v ustah, kader se jedó, hrustajo in so poletne, jesenske in zimske hruške. V

V. versto se štejejo jabelčnice, ki so večidel okrogle in srednje debelosti, kader zrele postanejo, imajo rumeno ali rumenkasto kožico, mesó je kerhko, imajo prijeten duh in dober pokus. V prvi red se razdelé bergamote, ktere so okrogle ali plošnjate, imajo menj ali več rujavo kožico, kerhko, pa vender sočnato sladko-dišeče in muškateljno mesó. V drugi red se razdelé pa pomarančarce, te hruške so okrogle, imajo neravno in pa svetlo gladko kožico kakor pomoranče ali citrone in na pol raztopljivo sočnato mesó, s posebnim pižmovim pokusom. V

VI. versto štejeemo butence, ki so malokdaj sirove dobre za jesti, imajo po navadi pusto in terdo mesó, in so le zimske hruške, ki se le za jesih, vino in kuho porabijo. V prvi red se razdelé funtnice ali libernce, ki so nar debelši med vsimi hruševimi pleméni. V drugi red štejeemo pa moštnice in vinočnice, ki imajo kerhko svalkasto pa osušno mesó, so drobnejši kot funtnice in so posebno dobre za mošt.

Iména jabelk,

ktere na Krajskim rastejo, s pravimi vertnarskimi iméni po slovensko in nemško.

Zvezdice pri iménih pomenijo večí ali manjši vrednost. Ena zvezda * pomeni dober sad; dve zvezdi ** še boljši; tri zvezde *** pa nar žlahniši sad. — Kjer nobene zvezde ni, je to znamenje, de ni nič posebniga. — Pri nemških imenih tacih plemén, ki imajo več sort, naj bravec pristavi vselej zgorno poglavno imé pleména.

1. Adventnik, Adventäpfel. *
2. Alantnik, Alantäpfel. **
3. Apčik černi, schwarzer Api. **
4. — rudeči, rother. **
5. — zeleni, grüner.
6. Atlasnik zeleni zimski, grüner Winter-Atlasäpfel. *
7. Avdakarčik rumeni, gelber Audacker. **
8. — zeleni, grüner. *
9. Belc, Weißäpfel. *
10. Belesfler holandski rudeči, rother holländischer Belesfler. **
11. Bobovnik rajnski debeli, großer rheinischer Bohnäpfel. **
12. Cesar Alexander rusovski, Kaiser Alexanderäpfel. **
13. — debeli pisani, großer gestreifter Kaiseräpfel. **
14. — zeleni, grüner. *
15. Citronatnik, Citronatäpfel. **
16. Čebular rudeči, rother Stettiner. **
17. Divičnik debeli, großer Jungferäpfel. **
18. Dvojčič plošnati rumeni, platter gelber Zwillingäpfel. **
19. Dušecik Majsnarjev, Weißner Würzäpfel. **
20. — rumeni, gelber. *
21. Faron debeli rudeči jesenski, großer rother Herbst-Farod. **
22. Golobičar beli jesenski, weißer gerippter Herbst-Läubling. **
23. — beli Majerjev zimski, Meyer's weißer Taubenäpfel. **
24. — beli poletni, weißer Sommer. **
25. — kraljevi, königlicher Läubling. **
26. — krivavo rudeči zimski, blutrother Winter-Läubling. **
27. — rožni, rosenfarbiger. **
28. — rudeči jesenski, rother Herbst. **
29. — rudeči zimski, rother Winter. **
30. — sladki rudeči pisani, süßer rothgestreifter. *
31. Grofenštajnar, Gräfensteiner. ***
32. Gulderlin (ali štucelj) angležki beli, weißer englischer Gulderling. **

33. **Gulderlin kutni**, quittenförmiger Gulberling. **
 34. — lotrinski, Pothringer bunter. **
 35. — nemški, deutscher. **
 36. — pisani španski, gestreifter Spanischer. **
 37. — rudeči, rother. **
 38. — rumeni, gelber. **
 39. — rumeni angležki, gelber Englischer. **
 40. — zeleni dolgi, langer grüner. **
 41. — zeleni pisani, grüner gestreifter. *
 42. — sladki, süßer. *
 43. **Holandec beli**, weißer Holländer. *
 44. — sladki, süßer. *
 45. **Jagodičar šlezviški**, Schleswiger Erdbeerapfel. ****
 46. **Janežnik rudeči pisani**, rother gestreifter Anisapfel. **
 47. **Jeruzalemec**, Jerusalemsapfel. **
 48. **Kalvilar beli jesenski**, weiße Herbst-Calville. **
 49. — beli laški zimski, weiße italienische Winter. ****
 50. — beli vošeni, weiße Wachs. *
 51. — Egermonski, Eggermonts. **
 52. — Mensfeldski, Mensfelder. **
 53. — pisani jesenski, gestreifte Herbst. **
 54. — pisani jesenski rudeči, rothe gestreifte Herbst. ***
 55. — pisani rumeni, gestreifte gelbe. **
 56. — rožni, Rosen. ***
 57. — rožni zgodni, frühe Rosen. **
 58. — rudeči jesenski, rothe Herbst. **
 59. — rudeči jesenski janežni, rothe Herbst-Anis. **
 60. — rudeči poletni, rothe Sommer Calville. **
 61. — rumeni, gelbe. **
 62. — zgodni vošenobeli, frühe Wachs. **
 63. — turški, Türken. **
 64. **Kardinal pisani**, gestreifter Cardinalapfel. **
 65. — rudeči, rother. **
 66. — rudeči tulpni, rother Tulpen. **
 67. — tulpni, Tulpen. ***
 68. **Karolin beli angležki**, weiße Englische Carolin. **
 69. **Kartavzar rumeni zimski**, gelber Winter-Carthäuser. **
 70. **Klopotec pisani**, rudeči, rothgestreifter Schlotterapfel. ***
 71. — pisani valjarčni, gestreifter Walzen. *
 72. **Kmetiščnik francozki**, französischer Wirthschaftsapfel. *
 73. **Knežnik zeleni**, grüner Fürstenapfel. **
 74. — pisani, gestreifter. ***
 75. **Kosmač (Rajnete) angležki beli**, weiße Englische Reinette. **
 76. — antiljski beli, weiße Antilische. ***
 77. — Baymanov rudeči zimski, Baumanns rothe Winter. **
 78. — beli poletni, weiße Sommer. ***
 79. — berlinski, Berliner. **
 80. — brabantki rujavi sladki, Brabanter graue süße. **
 81. — bradavični, Zitzen. ***

82. **Kosmač** cimetni, Zimmetfarbige. ***
 83. — drobni rujavi, kleine graue. *
 84. — francozki kutni, französische Quitten. ***
 85. — francozki zlato rumeni, französische goldgelbe. ***
 86. — granatni angležki, englische Granat. ***
 87. — Karpentinov drobni, kleine Carpentin. **
 88. — kraljevi, Königs. ***
 89. — Majsnarjev rujavi alatni, Meißner graue Atlant. **
 90. — Maškonev terdi rumeni, Maskons harte gelbe. **
 91. — mačeradasti, Hieroglyphen. ***
 92. — Montfortski rujavi, Montforts graue. **
 93. — mašancgarni, Borsdorfer. **
 94. — mrežasti jesenski, gestrichte Herbst. **
 95. — limonni, Limoni. ***
 96. — lotriški, Lotbringer. **
 97. — pariški ramburjov, Pariser Rambour. ***
 98. — pikasti, getüpfelte. ***
 99. — pisani jesenski, gestreifte Herbst. ***
 100. — plošasti rumeni, gelbe platte. **
 101. — plošnjeni, platte. **
 102. — plošnjeni pisani, gestreifte platte. **
 103. — podolgasti rudeči pisani, lange rothgestreifte. **
 104. — poletni rudeči, rothe Sommer. **
 105. — portugški rujavi, Portugiesische graue. ***
 106. — postervni, Forellen. **
 107. — Ramburjov, Rambour. **
 108. — rudečkasti, röthliche. ***
 109. — rudeči, rothe. ***
 110. — rudečopisani zeleni, lange rothgestreifte grüne. **
 111. — rujavi jesenski, graue Herbst. **
 112. — rujavi jesenski zeleni, graue grüne Herbst. **
 113. — rujavi zimski, graue Winter. ***
 114. — rumeni, gelbe. **
 115. — rumeni jesenski, gelbe Herbst. *
 116. — rumeni sladkorni, gelbe Zucker. ***
 117. — zlatorudečkasti, goldrotbe. ***
 118. — zlatorumeni, goldgelbe. ***
 119. — zlatorumeni sladki poletni, goldgelbe süße Sommer. **
 120. — zeleni angležki, grüne Englische. *
 121. — zeleni jesenski, grüne Herbst. ***
 122. — zeleni sladki, grüne süße. *
 123. — zgodnji muzgasti rudeče blekasti, rothgefleckte Marf-
 reinette. ***
 124. — zelenkasti rujavi, grüne graue. *
 125. — velikomuhasti rudeči rujavi, rothgraue Ketch. **
 126. **Kutnar** angležki zimski, Englischer Winter-Quittenapfel. **
 127. **Limončar** sladkorni, Zucker-Limoniapfel. *
 128. **Malinčar** Harlemski rudeči, Harlemer rother Himbeerapfel. **
 129. — Majsnerjev jetrorudeči, Meißner leberrother. **

130. **Malinčar** podolgasti rudeči, langer rother. **
 131. — poletni, Sommer. **
 132. — rudeči, rother. **
 133. — rudečorujavi, rothbrauner. **
 134. — rujavi jesenski, grauer Herbst. *
 135. **Matan** beli pisani, weißer gestreifter Matapfel. *
 136. — dimasti, brauner. *
 137. **Mošanec** gar černi, schwarzer Vorödorfer. *
 138. — jesenski, Herbst. **
 139. — poletni, Sommer. *
 140. — zeleni, grüner. **
 141. — zimski, Winter. ***
 142. — žlahni, edler. ***
 143. — sladki, süßer. **
 144. **Moštnik** grenkljasti, bitterfüßer Cyderapfel.
 145. — grenkljasti drobni, kleiner bitterfüßer.
 146. **Parmenc** angležki rudeči zimski, Englische rothe Winterpar-
 mäne. ***
 147. — zimski, Winter.
 148. **Pepinc** angležki zlatorumeni, Englischer Gold-Pepping. ***
 149. — kerinov, Kerry. **
 150. — rumeni, gelber. *
 151. — rumeni sladki, gelber süßer. *
 152. — zlati, Gold. ***
 153. — sladki jesenski, süßer Herbst.
 154. **Pisanc** Bazeljski plošnjati, Baseler platter Streifling. **
 155. — beli poletni, weißer Sommer-Strichapfel. **
 156. — litiharski plošnjati, Lütticherplatte. **
 157. — Minasov, Minas. *
 158. — pravi zimski, echter Winter. *
 159. — rožni žlahni, edler Rosen. **
 160. — rudeči dveletni, rother zwei Jahr dauernder. **
 161. — rudeči šavburski, Schaumburger purpur. *
 162. — zimski, Winter. *
 163. — zimski zlatorumeni, Winter goldgelber. **
 164. — zlatorumeni drobni zimski, kleiner Winter goldgelb. *
 165. — sladki, süßer. *
 166. — ternaški, von Ternate. **
 167. **Princez**nik, Prinzessinapfel. *
 168. — francozki žlahni, Französischer edler. **
 169. — žlahni, edler. ***
 170. **Rambür** (ali liberna) angležki bahaški, Englischer Prahls-
 Rambour. **
 171. — beli poletni lotrinski, weißer Sommer-Rothringer. *
 172. — debeli, großer (od. Pfundapfel). **
 173. — dušči, Würz. **
 174. — kalvilni rumeni, gelbe Calvil. **
 175. — kisli zimski, saurer Winter. **
 176. — kosmačev, Reinetten. **

177. **Rambúr** Pleisnerjev poletni, Pleisner Sommer-Rambour. ***
 178. — rudeči poletni, rother Sommer. **
 179. — rumeni jesenski, gelber Herbst. **
 180. — zgodni pisani, frühe gestreifter. *
 181. — zimski, Winter. **
 182. **Rihart** debeli, großer Richard. **
 183. **Robač** angležki, Englischer Kantapfel. ***
 184. — danski, Danziger. ***
 185. **Rožčar** kalvilni zimski, Calvillartiger Winter-Rosenapfel.
 186. — pisani poletni, gestreifter Sommer. *
 187. — rudeči poletni, rother Sommer. **
 188. — Zofjni sladki, Sophiens süßer. ***
 189. — švebski, Schwäbischer. ***
 190. **Rožmarinar** beli laški, weißer italienisch. Rosmarinapfel. ***
 191. — rudeči, rother. **
 192. **Sladkelj** Majsnarjev poletni sladkorni, Meißner Sommer-Zuckersüßapfel. **
 193. — jesenski beli, weißer Herbst-Süßapfel. **
 194. — jesenski pisani, gestreifter Herbst. *
 195. — rudeči pisani jesenski, rothgestreifter Herbst. *
 196. **Sladkornik** poljski, Polnischer Zuckrapfel. **
 197. **Sladčič** dušeci pisani, gestreifter riechender Blumensüßer. *
 198. — pisani rozni, gestreifter Rosen. *
 199. — pisani zimski, gestreifter Winter. *
 200. **Sirc** holandski beli, weißer holländischer Räsapfel. **
 201. **Škerlatnik**, Purpurapfel. **
 202. **Špičar** kludijev zgodni, Studins früher Spizapfel. **
 203. **Špincelj** beli poletni, weiße Sommer-Schafsnase. **
 204. — rudeči, rotte. **
 205. — rumeni, gelbe. *
 206. — rumeni pisani, gelbe gestreifte. *
 207. — rumeni zgodni, frühe gelbe. *
 208. — zimski beli, weiße Winter. **
 209. **Štetinar** (ali Čebular) rudeči, rother Stettiner. **
 210. — rumeni jesenski, gelber Herbst. **
 211. — rumeni poletni, gelber Sommer. *
 212. — rumeni pravi zimski, wahrer gelber Winter. **
 213. **Tofelj** beli jesenski, weißer Herbst-Taffetapfel. **
 214. — beli zimski, weißer Winter. **
 215. — rudeči, rother. *
 216. **Turban** turški, Türkischer Bundapfel. **
 217. **Valjarčik** Ecestinski krasni, Egestiner Prachtwalze. **
 218. **Vijoljčar**, Veilchenapfel. **
 219. — kornelov, Cornels neuer. **
 220. **Voskar**, Wachsapfel. **
 221. **Zamurček**, Mohrenkopf. **
 222. **Zlatic** kevski, Goldapfel von Rew. **
 223. **Županc**, Amtmannsapfel. **
 224. **Mongaranc**, Granatapfel.

Iména hrušk,

ktere na Krajskim rastejo, s pravimi vertnarskimi iméni po slovensko in nemško.

1. Ambreta prava zimska, wahre Winter-Ambrette. ***
2. Apoteknica dušéca poletna, müskirte Somm. Apothekerbirne. **
3. — jesenska rumena, gelbe Herbst. **
4. — poletna, Sommer. **
5. — rajnska jesenska, rheinische Herbst. **
6. — zimska, Winter. **
7. Belica debela fertavkina, große freiselförmige Blankette. **
8. Bergamota krasana, Crassane Bergamotte. ***
9. — jesenska, Herbst. ***
10. — rudeča, rotte. **
11. — rujava kratkorecljata, graue kurzstielige. **
12. — zgodnja, frühe. **
13. — zimska, Winter. **
14. — švajcarska, Schweizer. ***
15. Bučnica rudeča, rotte Glaschen-Kürbisbirne. *
16. Butenca, Buttenbirne.
17. Cesarnica Ferdinandova, Kaiser Ferdinandébirne. ***
18. Citronka jesenska, Herbst-Citronenbirne. **
19. — rudečkasta, rothbackige. **
20. Dagobertovska, Dagobertébirne. *
21. Dehantovka bela, weiße Dechantébirne. ***
22. — poletna, Sommer. ***
23. — rudeča, rotte. **
24. — rujava, graue. ***
25. Dišavnica zgodnja zelena, frühe grüne Gewürzbirne. *
26. Drobница, kleine Wirthschaftébirne.
27. Divjakina lamoška, Wildling von La Motte. **
28. — Montinška, Wildling von Montigny. **
29. — šamonteljska, Wildling Chaumontel. **
30. Dišečka debela poletna, große Sommer-Ruffelet. **
31. — debela zimska, große Winter. ***
32. — dolgorecljata poletna, langstielige Sommer. **
33. — jesenska pikasta, punktirte Herbst. **
34. — poletna rumena, gelbe Sommer. *
35. — poletna zelena, grüne Sommer. **
36. — Rajmska, von Rheims. ***
37. — rujava jesenska, graue Herbst. **
38. Funtnica, Pfundbirne. *
39. Gospodična, Frauenbirne. *
40. Gosposka zimska, Winter-Herrenbirne. ***

41. Hardenpontna zimská, Winter-Hardenpontsbirne. **
 42. Hermanka, Hermannsbirne. ***
 43. Jabelčnica, Apfelbirne.
 44. Jajčnica zimská, Winter-Eierbirne. **
 45. Jovanka Nadvajvodova, Erzherzog Johannsbirne. ***
 46. — Junkarjeva rujava, graue Junferhannsbirne. **
 47. Kalabašnica, Calabasse Bos. **
 48. Kalviljnica, Calvillbirne. ***
 49. Karvojnica, platte Wirthschaftsbirne.
 50. Kervavka poletna, Sommer-Blutbirne. **
 51. Knakarca, Knackbirne.
 52. Kolomarska Prajljeva, Preuss Colomasbirne. ***
 53. Kolomaška žlahna zimská, Colomasbirne. ***
 54. Kompereta, Comperette. ***
 55. Kraljevka zimská, Winter-Königsbirne. ***
 56. Kristnica Brisliška dobra, Brüsseler gute Christbirne. *
 57. Kumnarca nemška, deutsche Kümmelbirne. *
 58. Kutnarca Lipavska, Wippacher Quittenbirne. *
 59. Lasanca kvintinova, Lasac des Quintinye. ***
 61. Lujzika prava žlahna, wahre gute Luise. **
 62. Lovska, Jagdbirne. ***
 63. Manarca, Manabirne. ***
 64. Marjana Princezna, Prinzessin Marianne. ***
 65. Martinka rujava, graue Martinsbirne. **
 66. Marknica, Markbirne. **
 67. Mačkovka, Kagenkopf. *
 68. Maseljnica herbonska, Herboner Schmalzbirne. *
 69. — Šenertova, Schonerts Dmsewiger Schmalzbirne. **
 70. Medenica debela plošnjata, große platte Honigbirne. **
 71. — Hališka rumena, Halische gelbe. **
 72. Moštnica dunajska, Wiener Mostbirne. *
 73. — černikasta, schwärzliche.
 74. Muškateljca bela, weiße Muskatellerbirne. **
 75. — drobna, kleinste. **
 76. — drobna dolga poletna, kleine lange Sommer. **
 77. — drobna rumena, kleine gelbe. *
 78. — jesenska, Herbst. ***
 79. — poletna zelena, grüne Sommer. *
 80. Napoljonka, Napoleonsbirne. **
 81. Neopolitanska kraljeva, Königsgeschenk von Neapel. *
 82. Nešpljarca, Nesselbirne.
 83. Ozimka angležka dolga zelena, Englische lange grüne Winterbirne. **
 84. — dolga zelena saksonska, Sächsische lange grüne. ***
 85. — savtmanova, Sautmanns.
 86. Ovsenica, Haferbirne.
 87. Pastirka dolgorecljata zimská, grüne langstiel. Hirtenb. **
 88. Persnica lepa, Venusbrust. **
 89. Pomarančnica okrogla, runde Pomeranzenbirne. **

90. Pomarančnica plošnjata, platte. *
 91. — rumena, gelbe. **
 92. — zelena, grüne. **
 93. — zgodnja zlatorumena, frühe goldgelbe. *
 94. — zimska, Winter. **
 95. Postarvnica, Forellenbirne. ***
 96. Puternica bela jesenska, weiße Herbstbutterbirne. ***
 97. — bela pozlačena, weiße vergoldete. ***
 98. — Dilova, Diels. ***
 99. — Hardenpontova zimska, Hardenponts Winter. ***
 100. — jesenska rudeča, rothe Herbst. ***
 101. — jesenska rudečorujava, rothgraue Herbst. ***
 102. — jesenska rujava, graue Herbst. ***
 103. — kolomasova jesenska, Colomas Herbst. ***
 104. — Napoljonova, Napoleons. ***
 105. — Normenska rudeča jesenska, Normen. rothe Herbst. ***
 106. — rujava zimska, graue Winter. ***
 107. — rumena poletna, gelbe Sommer. **
 108. — zimska, Winter. **
 109. Robina zimska, Winterrubine. **
 110. Rožčarica rumenorujava, gelbgraue Rosenbirne. ***
 111. Rujavka debela, große Nietbirne. *
 112. Salcburgarica, Salzburgerbirne. ***
 113. Salnica, Schmeerbirne. **
 114. Silvesterica zimska, Winter Sylvesterbirne. ***
 115. Sladkornica Brisliška, Brüsseler Zuckerbirne. ***
 116. — jesenska zelena, grüne Herbst. **
 117. — zelena velikanočna, grüne Oster. **
 118. Služnica, Dienstbotbirne. *
 119. Smokvarca (ali figarca Majsnarjeva) dolgorecljata, Weißner's langstielige Feigenbirne. **
 120. — kratkorecljata, kurzstielige. *
 121. Steklenka, Flaschenbirne. *
 122. Streljska (ali lovska), Jagdbirne. *
 123. Švajcarca pasasta, Schweizerhose. **
 124. Tepka, Moßbirne.
 125. Ternovka bela zimska, weißer Winterdorn. **
 126. — rudeča zimska, rother Winterdorn. ***
 127. — zelena, grüner Winterdorn. **
 128. — zimska, Winterdorn. **
 129. Velikanočna zimska, Winter-Osterbirne. **
 130. Virguleska, Virgulense. ***
 131. Vodenica, lange grüne Herbstbirne od. Wasserbirne. ***
 132. Zgodnjica drobna rumena, kleine gelbe Frühbirne. *
 133. Mogulka velika, große Mogul. ***

Slovenska knjižnica

6K M

D 2261

66009495034

COBISS